

ABSTRAKT

Nutriční terapie je u dialyzovaných pacientů velmi významná. Základem stravy při hemodialyzační léčbě je dostatečný energetický příjem, navýšený příjem bílkovin, který odpovídá potřebě dialyzovaného pacienta. Pro pacienty může být těžko uchopitelná změna stravování oproti období predialyzační léčby, stálého hlídání všech omezení ve stravě kvůli nedostatečné filtrační schopnosti ledvin a zároveň sestavení stále pestrého a vyváženého jídelníčku. Z toho důvodu je více než žádoucí, aby byla pacientům poskytnuta možnost pravidelné nutriční edukace a konzultace. Tato individuální péče je zásadní pro zvyšování kvality života a dostatečnou podporu hemodialyzační léčby.

Cílem této práce je vyhodnotit změnu složení jídelníčku u hemodialyzovaných pacientů po pravidelných nutričních edukacích. Kromě úpravy stravovacích zvyklostí byly sledovány i další antropometrické i laboratorní parametry související s výživovým stavem dialyzovaných pacientů.

Pacienti byli podle své preference rozděleni do dvou skupin. První sledovaná skupina zaznamenávala své stravování písemně či elektronicky. Druhá kontrolní skupina svůj jídelníček nezaznamenávala, ale snažila se stravovací režim upravit podle individuálních nutričních konzultací.

Hodnocena byla optimální tělesná hmotnost, celkový cholesterol, HDL cholesterol, LDL cholesterol, TAG, albumin, fosfor a kálium v séru.

Výsledkem výzkumu bylo rozšíření povědomí o zásadách stravy na hemodialýze. Došlo ke snížení optimální tělesné hmotnosti o 0,87 % = 0,74 kg, snížení hladin fosfatémie o 19,49 % = 0,3 mmol/l, celkového cholesterolu o 5 % = 0,19 mmol/l, LDL cholesterolu o 8,9 % = 0,17 mmol/l, TAG o 11,8 % = 0,22 mmol/l a albuminu o 3,2 % = 1,2 g/l. Naopak došlo k navýšení hodnot kalémie o 4,5 % = 0,22 mmol/l a nárůstu HDL cholesterolu o 11,3 % = 0,12 mmol/l. Ve změnách těchto parametrů nelze prokázat statisticky významný větší úspěch skupiny číslo jedna, která si svůj jídelníček zaznamenávala. První tendence změn však výzkum prokázal.

Klíčová slova: nutriční terapie, hemodialýza, chronické onemocnění ledvin